

Kancelář Senátu

Projednávaní agendy EU v Senátu

květen 2017

Senátoři projednali informaci vlády o **výsledcích mimořádného jednání Evropské rady** o Brexitu. Výbor pro záležitosti EU projednal mimo jiné **Zprávu o České republice, Národní program reforem a Konvergenční program 2017**. Senátoři rovněž schválili návrhy usnesení VEU k balíčkům EU k reformě Schengenského informačního systému a ke zlepšení návratové politiky.

Zpracoval:

Mgr. Petr Martinec
poradce VEU
(s využitím materiálů
OEU a sekretariátu
VEU)

Datum zpracování:

7. 6. 2017

Telefon:

257 072 580

E-mail:

martinecp@senat.cz

*Plná znění projednávaných dokumentů, stenozáznam z jejich projednávání na schůzi pléna a veškerá usnesení přijatá k nim Senátem a jeho orgány jsou k dispozici **po kliknutí na číslo příslušného senátního tisku**.*

Zápisy ze schůzí Výboru pro záležitosti Evropské unie jsou k dispozici [zde](#). Zápisy ze schůzí ostatních výborů a komisí Senátu jsou k dispozici na internetové stránce Senátu v části Dokumenty a legislativa ve složkách jednotlivých výborů a komisí.

10. schůze Výboru pro záležitosti Evropské unie v 11. funkčním období
16. 5. 2017

Informace vlády ČR o výsledcích jednání Evropské rady, které se uskutečnilo dne 29. dubna 2017 (senátní tisk č. [98](#))

Zpravodaj: sen. V. Hampl.

Dne 29. dubna 2017 proběhlo v Bruselu mimořádné zasedání Evropské rady (ER). Zasedání se v souladu s procedurou dle čl. 50 SEU uskutečnilo ve formátu EU-27, tedy bez účasti Spojeného království (UK). Jediným tématem zasedání byly otázky spojené s vystoupením UK z EU. Zasedání jednomyslně přijalo pokyny ER, které vymezují základní rámec pro Evropskou komisi jakožto unijního vyjednavče pro negociace s UK a stanovují obecné postoje a zásady, kterými se Unie bude během jednání řídit.

V pokynech Evropská rada uvádí, že EU-27 bude při jednáních zachovávat jednotu a postupovat jako jeden celek. Vedoucí představitelé: opakují své přání, aby Spojené království bylo blízkým partnerem EU; opětovně uvádějí, že jakákoli budoucí dohoda se Spojeným královstvím bude muset být založena na rovnováze práv a povinností a zajišťovat rovné podmínky pro obě strany; zdůrazňují, že integrita jednotného trhu musí být zachována, což znamená, že čtyři unijní svobody jsou neoddělitelně spojeny, a jakýkoli účelový výběr je tedy vyloučen; uvádějí, že země, která není členem Unie, nemůže mít stejná práva a výhody jako člen Unie. Dle přijatých pokynů budou jednání s UK založena na vícefázovém přístupu. Teprve po dosažení dostatečného pokroku ve věci dohody o vystoupení rozhodne ER o zahájení druhé fáze, tedy jednání o nastavení budoucích vztahů mezi EU a UK. Pokyny rovněž připouští možnost jednání o přechodných ustanoveních, pokud si to situace vyžádá.

ČR podpořila přijetí pokynů ER, které plně reflektují dosavadní pozici ČR, a to jak v rovině principiální, tak pokud jde o tematické priority. ČR se ztotožňuje se základními principy jednání obsaženými v pokynech a vítá důraz na nedělitelnost čtyř svobod, stejně jako na jednotu EU-27, kterou považuje za základní podmínku úspěchu v jednání s UK. ČR vítá silné postavení členských států ve vyjednávacím procesu včetně role Rady a ER, která bude rozhodovat o postupu do druhé fáze jednání. ČR podporuje tematické vymezení základních oblastí dohody o vystoupení. Obě klíčové priority ČR pro první fázi jednání, kterými jsou nabytá práva občanů a finanční vyrovnání, jsou v pokynech zohledněny. ČR rovněž podporuje zachování úzkých vztahů s UK po jeho vystoupení z EU. Za klíčové oblasti v tomto směru považuje především vzájemné obchodní vztahy s co nejmenším množstvím překážek, obrannou a zahraniční politiku, vzdělávání a oblast vědy a výzkumu. VEU vzal po projednání informací vlády na vědomí.

Pracovní dokument útvarů Komise - Zpráva o České republice 2017 (senátní tisk č. [K 035/11](#))

Zpravodaj: sen. V. Plaček.

Zpráva o České republice 2017 obsahuje hodnocení pokroku ČR při plnění doporučení vydaných v rámci evropského semestru, které je doplněné o obecnější popis aktuální hospodářské situace v ČR. Celkově zpráva konstatuje, že ČR vykázala určitý pokrok v plnění doporučení přijatých v rámci minulého evropského semestru. Tato zpráva byla vypracována odbornými útvary Komise a nepředstavuje tedy její oficiální stanovisko. Lze se však domnívat, že závěry z této analýzy budou sloužit jako vstup do diskuze a rozhodování o návrhu doporučení pro ČR v rámci evropského semestru v letošním roce. VEU vzal pracovní dokument útvarů Komise po projednání na vědomí.

Národní program reforem ČR 2017 (senátní tisk č. [127](#))

Zpravodaj: sen. V. Plaček.

Materiál obsahuje soubor opatření, která mají zajistit dlouhodobý hospodářský růst a stabilní zaměstnanost. Jeho každoroční aktualizace je předkládána Evropské komisi, která zhodnotí hospodářskou politiku ČR a navrhne jí v polovině května nová doporučení. Obsahově navazuje dokument na opatření z loňského roku. I v roce 2017 bude vláda ČR usilovat o posílení konkurenceschopnosti v evropském i globálním měřítku. Rekordní výkon ekonomiky v loňském roce, včetně výrazného poklesu počtu evidovaných nezaměstnaných osob, je pro vládu zavazující i do nadcházejícího období. Udržení pozitivního růstového trendu vyžaduje nejen systematické provádění již přijatých iniciativ, ale rovněž aktivitu při přípravě a schvalování nových legislativních i nelegislativních opatření. VEU doporučuje Senátu Parlamentu ČR vzít na vědomí Národní program reforem ČR 2017.

Konvergenční program ČR - duben 2017 (senátní tisk č. [96](#))

Zpravodaj: sen. V. Plaček.

Konvergenční program ČR je zásadním strategickým dokumentem zpracovávaným Ministerstvem financí ČR. Dokument specifikuje základní souhrnné fiskální údaje a nejvýznamnější připravovaná opatření s rozpočtovým dopadem formou střednědobé fiskální strategie vlády. Program přitom počítá v roce 2018 se schodkem státního rozpočtu 50 miliard korun, v roce 2019 se schodkem 30 miliard korun a v roce 2020 s vyrovnaným rozpočtem. Pro letošní rok je schválen rozpočet se schodkem 60 miliard korun. Loni pak především díky přílivu peněz z EU rozpočet vykázal rekordní přebytek téměř 62 miliard korun. VEU doporučuje Senátu Parlamentu ČR vzít na vědomí Konvergenční program ČR (duben 2017).

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Investice do evropské mládeže (senátní tisk č. [K 018/11](#))

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Evropský sbor solidarity (senátní tisk č. [K 019/11](#))

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Zlepšování a modernizace vzdělávání (senátní tisk č. [K 020/11](#))

Zpravodaj: sen. E. Syková.

V reakci na Bratislavský plán, který Evropská rada přijala v září 2016, předkládá Komise balíček na podporu mladých lidí. Sdělení Investice do evropské mládeže shrnuje již přijatá opatření na podporu mladých lidí a představuje nové iniciativy, které mají přinést nový impulz k investicím. Tato opatření jsou rozdělena do tří oblastí: 1) větší dostupnost vzdělání; 2) lepší příležitosti díky vzdělávání a odborné přípravě a 3) více příležitostí pro solidaritu, mobilitu ve vzdělávání a účast na vzdělávání. Evropský sbor solidarity by měl mladým lidem ve věku 18 až 30 let poskytnout nové příležitosti, aby mohli již na začátku své kariéry získat zkušenosti a cenné dovednosti. Účastníci budou mít možnost se zapojit do projektu buď v rámci dobrovolnické činnosti, stáže, profesní přípravy či zaměstnání po dobu 2 až 12 měsíců. V případě dobrovolnické činnosti budou účastníkům hrazeny náklady na ubytování, stravu, cestování, pojištění a kapesné. V případě učňovské přípravy a stáží bude stanovena podpora EU ve formě denního příspěvku. Cílem je, aby se do konce roku 2020 k evropskému sboru solidarity přihlásilo 100 000 mladých lidí. Ve sdělení Zlepšování a modernizace vzdělávání Komise představuje plánované iniciativy v oblasti předškolního, školního a vysokoškolského vzdělávání. Rovněž se zaměřuje na pomoc členským státům s prosazováním reformy vzdělávacích systémů.

Výbor pro záležitosti EU přijal doporučení k usnesení pléna Senátu, ve kterém podporuje úsilí Komise zaměřené na zlepšení investic do evropské mládeže, díky kterým by mladí lidé mohli snáze nalézt zaměstnání nebo mít lepší přístup ke vzdělání. Má však výhrady k předloženým sdělením, jelikož neobsahují dostatečně podrobné informace o navrhovaných opatřeních a iniciativách, a proto není možné plně vyhodnotit jejich budoucí dopad. Senát je toho názoru, že namísto řešení nezaměstnanosti formou uplatňování záruk pro mladé lidi prostřednictvím finančního nástroje Iniciativy na podporu zaměstnanosti mladých lidí by mělo být zejména využíváno Evropského sociálního fondu, jehož intervence se zaměřují obdobným směrem a je možné je přizpůsobit specifickým potřebám členských států. Senát rovněž podporuje vytváření lepších příležitostí díky zlepšování a modernizaci vzdělávání a odborné přípravě, které by však mělo probíhat souběžně nejen se zkvalitněním vzdělávání, ale zejména by mělo být provázáno s trhem práce.

Senát vnímá pozitivně i zamýšlenou podporu zahraničních odborných stáží studentů v délce 6 až 12 měsíců a podporuje již existující programy, zejména Erasmus+ a souhlasí s hlavním cílem navrhovaného Evropského sboru solidarity. Upozorňuje však, že Evropská komise zahájila činnosti tohoto sboru bez jasného právního základu, systému financování a fungování a rovněž bez předchozí konzultace s členskými státy a

Evropským parlamentem. Proto se domnívá, že není nutné omezovat časový limit dobrovolnické činnosti na dobu od 2 do 12 měsíců. Senát je dále toho názoru, že by Evropský sbor solidarity neměl snižovat finanční prostředky vyčleněné na již fungující nástroje (např. Erasmus+) a konstatuje, že současné problémy vzdělávacího systému včetně snižující se úrovně základních dovedností jsou známé a do značné míry korespondují i se situací v ČR. Zlepšování vzdělávání na všech stupních je a bude výrazně ovlivněno nejenom vzdělávacím systémem, ale i aktivitou samotných žáků, rodinným prostředím a společenským uznáním získané kvalifikace.

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o využití Schengenského informačního systému pro navrácení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (senátní tisk č. [N 024/11](#))

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zřízení, provozu a využívání Schengenského informačního systému (SIS) v oblasti hraničních kontrol, o změně nařízení (EU) č. 515/2014 a o zrušení nařízení (ES) č. 1987/2006 (senátní tisk č. [N 025/11](#))

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zřízení, provozu a využívání Schengenského informačního systému (SIS) v oblasti policejní a justiční spolupráce v trestních věcech, kterým se mění nařízení (EU) č. 515/2014 a ruší nařízení (ES) č. 1986/2006, rozhodnutí Rady 2007/533/SVV a rozhodnutí Komise 2010/261/EU (senátní tisk č. [N 026/11](#))

Zpravodaj: sen. T. Grulich.

Návrhy jsou součástí prvního souboru dokumentů týkajícího se zlepšení fungování Schengenského informačního systému (SIS). První návrh stanoví podmínky a postupy pro používání SIS pro navrácení osob a jeho cílem je vytvořit systém pro sdílení informací o vydaných rozhodnutích o návratu, aby bylo usnadněno jejich uplatňování. Druhý návrh, který usiluje o technická zlepšení s cílem zvýšit účinnost systému, mění podmínky a postupy pro zadávání a zpracovávání záznamů o státních příslušnících třetích zemí v SIS a pro výměnu doplňujících informací a dalších údajů za účelem odepření vstupu a pobytu na území členských států EU. Poslední z návrhů tvoří spolu s předchozím nařízením nový právní základ pro SIS.

Výbor pro záležitosti EU přijal doporučení k usnesení pléna Senátu, kde podporuje posilování Schengenského informačního systému jako nástroje pro správu hranic, kontrolu migrace, boj proti terorismu a přeshraniční trestné činnosti. Vítá rozšíření druhů záznamů a údajů vkládaných do systému, zejména pokud jde o osoby a věci, které se vztahují k terorismu, jakož i rozšíření přístupových práv unijních agentur do systému a propojení Schengenského informačního systému a navrhovaného evropského systému pro cestovní informace a povolení (ETIAS). Senát považuje ve shodě s vládou za zásadní zvyšovat kvalitu dat v systému a tím i jeho využitelnost a podporuje využití Schengenského informačního systému pro řízení návratů státních příslušníků třetích zemí, kteří neoprávněně pobývají na území Unie, a podporuje opatření, která přispějí k boji proti nelegální migraci, lepší vymahatelnost vydaných rozhodnutí o návratu a povedou k zefektivnění návratové politiky EU.

Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě o účinnější návratové politice v Evropské unii – Aktualizovaný akční plán (senátní tisk č. [K 032/11](#))

Doporučení Komise ze dne 7. 3. 2017 ke zvýšení efektivity navracení při provádění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES (senátní tisk č. [J 033/11](#))

Zpravodaj: sen. T. Grulich.

Aktualizovaný akční plán reaguje na hlavní problémy návratové politiky. Mezi navrhovaná opatření patří mj. vyšší finanční podpora členským státům, lepší výměna informací za účelem vymáhání navracení, výměna osvědčených postupů, komplexní podpora členským státům ze strany Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž, vyřešení problémů souvisejících se zpětným přebíráním osob tím, že se bude usilovat o urychlené uzavření jednání o dohodách o zpětném přebírání osob s Nigérií, Tuniskem a Jordánskem a bude se pracovat na navázání spolupráce s Marokem a Alžírskem, jakož i koordinované a účinné kolektivní působení při jednáních uvnitř rámce pro partnerství včetně zohlednění specifik vybraných třetích zemí. Doporučení se pak obrací na členské státy a vyzývá zejména k posílení a navýšení kapacit pro účely navracení a k systematickému vydávání a účinnému vymáhání rozhodnutí o navracení. Dále se týká procesních záruk a opravných prostředků, dobrovolného opuštění území či programů asistovaného dobrovolného návratu. Doporučení se věnují rovněž rodinám s dětmi, otázce skrývání či zákazu vstupu na území.

Výbor pro záležitosti EU přijal doporučení k usnesení pléna Senátu, ve kterém vítá snahu Komise o zvýšení efektivity návratové politiky EU, která představuje jeden ze základních nástrojů k řešení migrační krize a k boji proti nelegální migraci. Konstatuje, že se této problematice dlouhodobě věnuje, a proto připomíná své 633. usnesení ze dne 23. 10. 2014 ke sdělení Komise k návratové politice EU a své 252. usnesení ze dne 22. 10. 2015 k balíčku opatření k návratové politice a vnější dimenzi migrační krize, v nichž Senát obecně podpořil vytváření efektivní, soudržné a důvěryhodné návratové politiky, důslednější monitoring provádění návratové směrnice, operativní a jinou spolupráci mezi členskými státy, jakož i prohloubení dialogu a praktické spolupráce se třetími zeměmi (např. při zjišťování totožnosti navracených osob či získávání nezbytných dokladů od příslušných orgánů třetích zemí).

Senát klade důraz především na zjednodušení a zrychlení návratových procesů a upozorňuje v souladu s vládou na to, že některá doporučení týkající se např. zajišťování jednotlivců a rodin s dětmi nebo lhůt pro opravné prostředky mohou být v rozporu s ústavním, mezinárodněprávním a unijním rámcem ochrany základních práv tak, jak je v současnosti vykládán příslušnými soudy. Je proto třeba provést odpovídající změny směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí. Senát pochybuje ve shodě s vládou o efektivitě předložených doporučení, pokud dotčené třetí země nebudou ochotny spolupracovat a přebírat vlastní státní příslušníky, a proto považuje za vhodné zaměřit se zejména na zvýšení účinnosti readmisních dohod a jejich lepší prosazování a vymáhání. Oceňuje další finanční prostředky, které budou v roce 2017 uvolněny z Azylového, migračního a integračního fondu (AMIF) na vnitrostátní programy členských států v oblasti návratů a na budování kapacit v oblasti zpětného přebírání osob.

7. schůze Senátu v 11. funkčním období
31. 5. 2017

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o využití Schengenského informačního systému pro navrácení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (senátní tisk č. [N 024/11](#))

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zřízení, provozu a využívání Schengenského informačního systému (SIS) v oblasti hraničních kontrol, o změně nařízení (EU) č. 515/2014 a o zrušení nařízení (ES) č. 1987/2006 (senátní tisk č. [N 025/11](#))

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zřízení, provozu a využívání Schengenského informačního systému (SIS) v oblasti policejní a justiční spolupráce v trestních věcech, kterým se mění nařízení (EU) č. 515/2014 a ruší nařízení (ES) č. 1986/2006, rozhodnutí Rady 2007/533/SVV a rozhodnutí Komise 2010/261/EU (senátní tisk č. [N 026/11](#))

Zpravodaj: sen. T. Grulich.

Senát přijal usnesení ve znění doporučení VEU z 10. schůze v 11. funkčním období (viz výše).

Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě o účinnější návratové politice v Evropské unii – Aktualizovaný akční plán (senátní tisk č. [K 032/11](#))

Doporučení Komise ze dne 7. 3. 2017 ke zvýšení efektivity navracení při provádění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES (senátní tisk č. [J 033/11](#))

Zpravodaj: sen. T. Grulich.

Senát přijal usnesení ve znění doporučení VEU z 10. schůze v 11. funkčním období (viz výše).